

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDÚS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Nagyszzebennél megvertük az oláhokat

A város alatti magaslatokat elfoglaltuk — A Kárpátokban tovább folynak a harcok — 3000 orosz fogoly, 2 ágyú és 33 gépfegyver Korytnicánál — Az olaszok veresége a Fleims-völgyben — Az angolok támadása Courcelettenél összeomlott

A román háboru * Az orosz háboru *

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

Nagyszzebennél a románokat megvertük. A várostól délre és délkeletre fekvő magaslatok heves küzdelem után a szövetséges csapatok birtokába jutottak. A harc még nincs befejezve.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Erdélyi harctér: A nagyszebeni szakaszon az ellenség ellenállása megbénult. A román erőket a hegység irányában visszavettük.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A hangulat Romániában

Basel, szeptember 29. A pétervári Wjedomosti cenzurázott bukaresti jelentést közöl a romániai hangulatról. A politikai helyzet, sajnos, nagyon ingadozik, a háborús lelkesedés alábbhagyott és a sajtó elégedetlenségének ad kifejezést a románoknak Erdélybe való meg gondolatlan bevonulásáról, mely a dobrudsai határt megfosztotta a szükséges csapatmegtől.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 29. A bolgár vezérkar jelenti.

Dobrudsában gyöngye tüzérharc. Egy orosz hadihajó órahosszat bombázta Kapjadlakény falut.

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A Kárpátokban a harc tovább tartott. A helyzet változatlan. Terstyánszky hadseregénél tegnapelőtt összesen 41 orosz tisztt, több mint 3000 főből álló legénység fogságba esett. 33 gépfegyvert és 2 ágyút zsákmányoltunk.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg arcvonala: A Godzischkitől északkeletre lefolyt sikertelen gyenge orosz előretörésektől és helyenkint felénkült tüzérsergi tevékenységtől eltekintve, nincs esemény.

A szeptember 27-én Korytnicánál elfogott oroszok száma 41 tisztre, több mint 3000 főnyi legénységre, a zsákmány 2 ágyúra és 33 gépfegyverre emelkedett.

Károly főherceg arcvonala: A Kárpátokban a harcok tovább tartanak. Nincs különösebb esemény.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

Svédországban komoly a helyzet

Zürich, szeptember 29. Ideérkezett stockholmi jelentés közli, hogy Svédország helyzete az entente növekvő nyomása folytán nagyon komolyra fordult. Svédország legközelebb nagy kihatású elhatározásokra fog jutni. A svéd király az országgyűlés titkos bizottságát ülésre hívta össze.

Oroszország és a békeközlítés

Hága, szeptember 29. Diplomáciai körökben feltűnést kelt, hogy Oroszország nem csatlakozott Franciaország és Anglia ama lépéséhez, mely szerint valamennyi semleges állam mindennemű békeközlítését barátságtalan aktusnak tekintené.

Brussilow tábornok nyilatkozata

Lugano, szeptember 29. A párisi Journal munkatársa beszélt Brussilow tábornokkal, aki a következőket mondta:

— Elérkeztünk ahhoz az időponthoz, amikor sikereinket nem a visszafoglalt területtel kell mérni, hanem a harcceptelenné tett ellenséges csapatok nagyságával. Legfontosabb feladatunk most nem az, hogy gyorsan előrejussunk, hanem hogy az ellenséget gyengítsük, csapatait megtizedeljük, mert már nem képes hiányait pótolni. Ha a pillanat elérkezik, ismét erőteljesen előre fogunk nyomulni s akkor könnyű lesz a kimerült ellenség fölé kerekedni.

A balkáni harctér *

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

A helyzet változatlan.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 29. A bolgár vezérkar jelenti.

Ma reggel 8 órakor ellenséges repülő délről jövet nagy magasságból néhány bombát dobott le Szófiára. Egy halott és három sebesült.

URANIA

Szombat Vasárnap
szept. 30, október 1.

Amerikai film.

A MUNICH KIRÁLY

amerikai háborús dráma
3 részben az 1915/16 évből

Acipő király

(Hebra cipőruhász)
bohózat 3 felvonásban
a főszerepben:
LUBITSCH ERNŐ.

A kitűnő komikus
legjobb alakítása.

Háborús híradó.

Előadások kezdete 5 órakor
mészkelt, 7 és 9
órákor rendes helyarákkal.

Előleges jelentés!
Hétfőn Kedden
nagy szenzáció

HOMUNKULUS

Tragédia 4 részben
a főszerepben: Olaf Föns.

APOLLO

Ma, szombaton
Előadások 5 órakor mér-
sékelt, 7 és 9 órákor
rendes helyarákkal.

Csodás szépségű
filmszenzáció! Bu-
dapestben rendkívül
sikert aratott.

Egy óra szerelem
(Madame Butterfly)
Japán szerelmi történet.

A legfrissebb, leghan-
gulatosabb film, amit
utóbbi időben a kine-
matográfia produkált.

Ezenkívül

HÍRŰ

hírvető műsor.

sült. Repülőink fölszálltak és észak felé elűzték az ellenséges repülőket.

Macedoniai front: A Florina vidékén győzelem tüzerharc. A Kaimakcalanon jelentős ellenséges lövészárkokat foglaltunk el.

A szerbek veresége

Gent, szeptember 29. A párisi *Journal* jelentése szerint a szerbek a Kaimakcalan hegyen legutóbb érzékeny veszteséget szenvedtek. — Sarrail tábornok ennek következtében színes csapatokat küldött segítségükre.

Kavala blokádnál

Hága, szeptember 29. Az itteni francia követ közli, hogy Kavala-t mint blokirizott kikötőt kezelik.

Görögország döntő órái

Gunarisz a semlegesség ellen?

Athén, szeptember 29. *Hir* szerint a Gunarisz-párt tegnapi ülésén kimondták a semlegesség feladását.

Venizelos forradalmi kormánya

Gent, szeptember 29. A *Temps*-nak jelentik Athénből: A *Patris* közli Venizelos alábbi nyilatkozatát:

— Annak a mozgalomnak, amelynek *Konduriotis* tengernagygyal együtt az élére állok, csak nemzeti céljai vannak. Kénytelenek vagyunk ideiglenes kormányt alakítani, nem azért, hogy a mostani kormányt megbuktassuk, hanem hogy Macedonia védelmét előkészítsük. Megtörték a nemzeti egységet azzal, hogy Macedonia-t kiszolgáltatták a bolgároknak és mi harcolni fogunk Macedonia visszaszerzéséért. Athénben úgy katonai, mint polgári szempontból érintetlenül megmarad a status quo. Ha az athéni körök továbbra is folytatni fogják eddigi politikájukat, akkor mi Athén nélkül fogunk cselekedni, ha pedig velünk tart, akkor minden politikai és katonai segítséget megkap tőlünk. Mi diplomáciai szempontból már előkészítettük a talajt. Miután megkíséreltem honfitársaimat meggyőzni, mint katoná, nem ő ellenük, hanem az ő ellenségeik ellen ragadok fegyvert.

Venizelos leikes fogadtatása Krétában

Rotterdam, szeptember 29. A *Daily Chronicle*-nek jelentik Athénből: Ma, 27-én első ízben tapasztalható a válság kitörése óta igazi nagy izgalom Athénben. Most érkeztek meg az első jelentések Kréta szigetéről, amelyekből kiderül, hogy Venizelost és Konduriotist óriási lelkesedéssel fogadták. Ez a körülmény nagyobb benyomást keltett Athénben, mint Venizelosnak és híveinek elutazása. Hasonló izgalmat okozott a többi hír is, így a tisztieknek a mozgalomhoz való csatlakozása, két hadihajónak az entente-flottához pártolása, valamint a patrisi és korfui események.

A bécsi görög követ a görög hadüzenetről

Bécs, szeptember 29. A tegnapi esti lapok luganoi híreire vonatkozólag, amely szerint Görögország már megüzente a háborút Bulgáriának és Németországnak, Gryparis itteni görög követ kijelentette, hogy semmiféle ilyen értesítést nem kapott.

A görög kikötőkben lefoglalt német és osztrák hajók

Kopenhága, szeptember 29. A *Berlingske Tidende* azt a hírt kapja Párisból, hogy a görög kikötőkben összesen nyolc német és osztrák hajót foglaltak le. A hajók ürtartalma 35,000 tonna és értékük 17 millió frank.

A görög kormány tanácskozása

Amsterdam, szeptember 29. (Magyar Távirati Iroda.) Athénből táviratozzák a londoni *Daily Telegraph*-nak, hogy a tegnapi koronatanácscon Konstantin Királyon kívül a miniszterelnök, a külügyminiszter, Moskopulos tábornok és az egész tábornoki kar résztvett. A koronatanácscon történt eseményekről semmit sem közöltek.

Görög cirkáló az entente flottájában

Stockholm, szeptember 29. Az *Aftontidningen*-nek jelentik Londonból: A *Peara* nevű görög cirkáló is csatlakozott az entente-flottához.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Karszt-fensíkon állásaink és a mögöttük fekvő területek ellen erős olasz tüzéségi és aknavető tűz.

A Fleims-völgyi arcvonalon az ellenség tegnap délután sűrű köd védelme alatt megtámadta a Gardinalt és a Cima Busa Altát. Viszszavertük.

A Cimone-hegycsucs állandóan könnyű és nehéz tüzéségi tűz alatt áll. A mentési munkálatok ennek dacára sikerrel jártak. Derék csapatainknak nagy nehézségek után sikerült még 7 teljesen kimerült olaszt kiásni és megmenteni.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

D'Annunzio ismét repül

Lugano, szeptember 29. D'Annunzio ismét belépett a repülő-osztágra. D'Annunzio megesküdött, hogy Velence bombázását meg fogja boszulni.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 29. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az ellenség szeptember 27-iki támadásainak véres visszaverése után tegnap a Somme-csata hevessége lényegesen csökkent. Az Ancre és Courcette között a nyugati szárnyon kis árokrészek feladása után közelharcban visszavertük egy erős angol támadást, amely Courcettétől északnyugatra és északra tűzünkben omlott össze. Eaucourt l'Abbayenél az ellenség gyenge támadása szintén balul ütött ki.

LU DENDORFF,

első főszállás-mester.

Angol hivatalos jelentés

London, szeptember 29. *Martinpuich* és *Gueudecourt* közti állásunkat előbbre toltuk és *Eaucourt*tól nyugatra és délnyugatra őrséget rendeztünk be.

A *Thiepval*tól északkeletre levő hegyháton állásainkat kiépitettük. Veszteségeink az utolsó napon relative és abszolút csekélyek voltak. — Összes veszteségeink nem nagyobbak, mint az általunk ejtett foglyok számának kétszerese.

LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA

ugy helyben, mint vidékre, egy hónapra 1.80 K, negyedévre 5 K, félévre 10 K, egész évre 20 K. Egyes szám ára 6 fillér.

Visszaélés-e, vagy nem az?

Városunk lakosai a hatósági élelmezés javaiból nem valami sokat élveznek, de — különösen mostanában — annál többet hallanak és olvasnak azokról. Egészen bizonyos, hogy a cél: nem annyira a gyomrok kielégítése, mint a fülek és szemek elkábítása és elkápráztatása. Természetesen találmány tehát, hogy mindenki bosszankodik, mikor a hatósági élelmezésről beszélnek előtte.

De bármennyire fogytán is már a türelmünk, tegyük meg egy utolsó próbát egy olyan visszaélés kiküszöbölésére, amelynek nagyrésze van abban, hogy a hatósági élelmezés a hozzá méltán fűződő várakozásokat és reményeket nem váltotta be. Ha ez a törekvésünk sikerül: közéletünk nagymértékben javulni fog.

A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi gyűlésén szóvá tettem és visszaélésnek neveztem azt az eljárást, hogy a városi tisztikar tagjai és bizalmas emberei — a megállapított áron ugyan, de nagy mennyiségben kapnak a városi élelmiszerekből, a közönség pedig vagy kis mennyiségben vásárolhat azokból nagynehezen, vagy egyáltalában nem kaphat a miatt, hogy a nevezett urak nagymennyiségben elkaphatják előle.

A városi tanács jónak látta, hogy ezzel a kifogással foglalkozzék.

A Debreceni Független Ujság szeptember 29-iki számában „1500 darab sertést hízal a város” főcímmel a „visszaélés” kérdéséről e sorok olvashatók: „Ez élelmezések kapcsán szóba került a jog- és pénzügyi bizottság ülésén elhangzott felszólalás, hogy a tisztviselők elsősorban szereztek be az élelmiszerekből szükségleteiket. Magoss György dr. tiszti főügyész annak a felfogásának adott kifejezést, hogy ezt az eljárást visszaélésnek nevezni nem lehet.”

Hát ez a tudósítás ügyes kis tudósítás, annyi szent. Ugy tünteti fel a dolgot, hogy én csak azt kifogásoltam, hogy a tisztviselők elsősorban szereztek be szükségleteiket az élelmiszerekből. És a kifogásolt eljárást a Magoss György szeplőtelen nevének a tekintélyével igyekszik fedeztetni.

A tény azonban az, hogy én nemcsak az elsősorban, hanem a nagymennyiségekben való vásárlást is kifogásoltam. Sőt főként ezt!

Az elsősorban való vásárlás magában véve sem helyesítható. Debrecen város közönsége a maga tisztviselőinek ellátásáról olyan bőkezűen gondoskodik, hogy e tekintetben a vidéki városok közt első helyen áll. A mi tisztviselőinknek a törvényben megszabott fizetés fölött jelentékeny „városi pótlékuk” van. Családi pótlékot kapnak minden gyermek után. És tüzfakédelemment is, amennyiben ugyanazt a fát, amelyet a közönség 50 koronáért kap, a tisztviselők és alkalmazottak 30 koronáért kapják, ami — évenként körülbelül 2000 öl kedvezményes fáról lévén szó — minden évben 40,000 = negyvenezer koronát jelent. Nem fölhányásként mondom ezt. Hiszen azok közé tartozom, akik nemcsak egyszerű szavazatukkal, hanem egyes kérdésekben a kormányval szemben folytatott szívós küzdelmükkel is azon voltak, hogy tisztviselőink a lehető legjobb javadalmazásokat kapják. Csak azért említem ezeket az ellátásokat és kedvezményeket, hogy megkérdézzem: helyes dolog-e a város közönsége által ily bőkezűen ellátott tisztikarnak — pláne a mai viszonyok között — a város közönségét megelőzőleg, elsősorban vásárolnia a közköltéségen vásárolt élelmiszerekből?

Azt gondolom, maguk a tisztviselő urak is elhiszik nekem, hogy én, ha városi tisztviselő volnék, ezt mondanám: első a közönség, azután jövünk mi.

Nem a tisztikar az első, hanem a közönség. És a tisztikarnak, ha nem is a közönség után, de mindenesetre a közönség között van a helye. Semmiesetre sem a közönség előtt.

De nem arról van szó, hogy a tisztviselők (azok a tisztviselők, akik ezt az eljárást gyakorolják) elsősorban vásárolnak. Hanem arról, hogy elsősorban és nagymennyiségben vásárolnak!

A közönségnek fél kilogramm vagy egy kilogramm jut, ha jut! A tisztviselők tíz, huszonöt, ötven, száz kilogrammnyi mennyiségben vásárolnak elsősorban. Vagyis: a városi élelmiszereket elvásárolják az ő velük szem-

ben olyan jóindulatú közönség elől. Erről van szó. Erről tessék beszélni! Ezt kifogásoltam én. És ezt neveztem visszaélésnek.

És nincs-e igazam? Tessék csak visszagondolni a fővárosi Zita-kórház botrányára. E botrányra arra a részére, hogy a főváros tanácsa egyes városi tisztviselőknek megengedte, hogy élelmiszer-szükségleteiket a kórház éleltárából vásárolhassák be, minek következtében az engedélyt nyert jó urak duslakodtak a kórház éleltárának javaiiban, a kórház beteg katonái pedig éheztek.

A debreceni eset ennek a párja. Mindenestre azzal a különbséggel, hogy itt az első sorban és nagymennyiségben való vásárlások miatt nem beteg katonák, hanem sokgyermekű és kevésbé szegény embertestvérek és polgártársak szenvednek rövidséget. És még azzal a különbséggel, hogy itt nemcsak egyes tisztviselők gyakorolják a nagymennyiségben való elővásárlást.

A német városokban a városi közéletkezés terén különös tekintettel vannak a háborús drágaságtól — természetesen — leginkább sújtott szegényebb néposztályra. Egyik-másik német városban ugyanazt az élelmicikket olcsóbban kapják a szegények, mint a jobb módúak és a gazdagok. Nálunk pedig a sokgyermekű és kevésbé szegények viskóiból nem hallatszik be az éhes gyermekek sirása az elővásárlással megtöltött kamarákba.

Nyugodtan bocsátom a közvélemény döntése alá, hogy ez az általam kifogásolt nagymennyiségben való elővásárlás visszaélés-e, vagy nem az.

De nemcsak a közvéleménynek kell döntenie ebben a kérdésben. Hanem a közgyűlésnek is. Alkalmat adok rá egy idevágó javaslattal a közgyűlésnek, hogy a tisztviselők elővásárlásának a dolgában döntsön.

Jánosi Zoltán.

Jánosi Zoltán ur fenti soraihoz csupán egy rövid megjegyzést fűzünk. Inkriminált tudósításunk hiányos lehetett annyiban, amennyiben Jánosi Zoltán urnak a jog- és pénzügyi bizottságban elhangzott felszólalását érintve, nem emlékeztünk meg a tisztviselők en gros vásárlását illető kifogásáról. — azonban semmiféle célzatosság nem vezetett bennünket. A tanácsülésről szóló tudósításunk egyáltalában nem akart ügyes kis tudósítás lenni, nem akart semmiféle dolgot a valóságnak ellenkező színben föltüntetni és különösen nem akarta a kifogásolt eljárást a Magoss György szeplőtelen nevének a tekintélyével fedeztetni. Minderre annál kevésbbé lehetett okunk, mert a Jánosi Zoltán ur által kifogásolt eljárást a tisztviselők részéről első sorban és nagyban való vásárlást magunk is kifogásolandónak tartjuk.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: Vig özvegy, operett.

A színházi iroda hírei. Ma a Vig özvegy, e bájos zenéjű operett kerül színre a főszerepekben Görög Olga, Horváth Nusi, Fenyő Ilonka, Szücs Irén, Sólyom Janka, Bálint Béla, Sáfár, Kassay, Kemény, Vármay, Kovács és Szakácsfal. — Vasárnap délután rendkívül mérsékelt helyárrakkal a nagysikerű Taifunt tüzte ki az igazgató a régi szereposztással. — Este közkívánatra Mánás Miska megy. A szereplők a régiek.

„A munció-király” amerikai film az Urániában. Amerikai dokumentum arra, hogy a tengeren túl a semlegességet arra használják fel, hogy az entente-nak munióit gyártsanak. Sok nehézséggel került ez a film Európába, anélkül, hogy eredetileg arra gondolták volna, hogy Magyarországon is be fogják mutatni. A film cselekményébe ugyanis döntő súlylyal folyik bele egy magyar ember. — Berlin kitűnő komikus, Lubitsch Ernő a Cipőkirály című bohózatban sok kellemes percet szerzett a publikumnak.

Egy gésa szerepe. Hatásokban gazdag, szivreható az a szép kép, melyet tegnap mutatott be az Apollo. Egy japán leány szomorú történetét tárgyalja ez a mesés összeállítású

amerikai film, melyről elmondhatjuk, hogy egyszerű, sima meséjével is páratlan sikert arat. Az Apollo mai előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Homunkulus. E nagy filmtragédia hétfőn kerül bemutatásra az Urániában.

A képviselőház elnapolták

Tisza az ország élmezéséről

Budapest, szeptember 29.

A képviselőház ma fejezte be a miniszterelnöki jelentés fölött megindult vitát.

Az ülést délután 4 órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök, miután délelőtt a képviselőház és a főrendiház tartott együttes ülést a koronaörváltás ügyében.

Ghyllányi Imre báró földmivelésügyi miniszter válaszol az elhangzott felszólalásokra. Kijelenti, hogy az idén sikerült jóval nagyobb területet bevetni, mint békeidőben, mégis az aratás oly könnyű volt, mint még soha.

Sándor János belügyminiszter óva int a túlságos maximálástól és rekvirálástól, mert az áru egyszerűen eltűnik a piacról. Kéri a közönséget, hogy a hatóságokat segítsék munkájukban. Ne igyekezzenek a zsirtalan napokat kijátszani, hanem járjon mindenki jó példával elől.

Tisza István gróf miniszterelnök beszél ezután. Nyilatkozik a választói jogról, amelyek újabb kiterjesztését nem maradiságból, hanem aggodalomból ellenzi. Visszautasítja Károlyi vádjait, amely szerint a tavalyi gabonabecsülés eredményét szándékosan sokkal jobbnak tüntették föl, mint az a valóságban volt, csak hogy a közönséget megtéveszszék. Nagyon sokszor megéssik, hogy a becséskor a termés igen jó, és közben elromlik. Nem fogadhatja el Pallavicininek biztatását, hogy a sertés és marhaállományt rekvirálják. Hiába hányják szemére a kormánynak, hogy nem elég erélyes a maximált árak betartására nézve, mert nem lehet erélyes akkor, ha a vevő és eladó összejártsanak. Kijelenti újból, amit tegnap a zárt ülésen mondott, hogy sem Magyarországon, sem a monarchiában éhínség nem lesz, gazdasági erők nem roppan össze, de akkor szükséges, hogy a közönség igényeit minél kisebbre redukálja, gabonáját, lisztjét el ne titkolja, mert annál kevesebbet kell elvonnunk a közfogyasztásból. A közéletkezési bizottságot három miniszteriumnak: a kereskedelemügyi, földmivelésügyi és a belügyminiszterium szakkérdéseiből állítják össze és olyan férfit állítanak az élére, aki tekintélyével, hozzáértésével közbizalomra tarthat igényt. Kér mindenkit, hogy támogassa a bizottságot. Kéri a jelentés tudomásul vételét.

A többség ezután elfogadta a jelentést, majd szavazással kimondták, hogy Károlyi felirati indítványát nem okolhatja meg.

Elnök indítványára a Ház december 7-ikéig elnapolja az üléseit.

Elnök ezután rövid visszpillantást vet a tárgyalásokra. Beszédét e szavakkal fejezte be: — Mindnyájan egyetértünk abban a főcélban, hogy a reánk kényszerített önvédelmi harcban győznünk kell és győzni fogunk.

— Az új koronaör. Budapesti tudósítónk táviratozza: A képviselőház és főrendiház ma együttes ülésén a koronaöri állásra Ambrózy Gyula bárót választotta meg.

— A 45—50 éveseknek nem kell bevonulni. Budapesti tudósítónk táviratozza: Illetékes helyről közlik, hogy az ősi vetési munkákra való tekintetből a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az október 2-ikára behívott 1866—1871. évi születésű népfelkeltésre kötelezettek bevonulása egyelőre elhalasztott, esetleges behívásra azonban mindenkor készen kell állaniok.

— Behívják a szabadságot képviselőket. Budapesti tudósítónk táviratozza: Kedden este a főrendiház elnapoló ülése után királyi parancs fog megjelenni, amely szerint azok a képviselők, akiket a folyó ülészakra szabadságot katonai szolgálatra bevonulni tartoznak.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, október hó 1-én az istentiszteletek rendje: A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután kátét magyaráz Bagoly Bertalan segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Bagoly Bertalan segédlelkész, 11 órakor dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, délután Kolozsváry Kiss László segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Boér Károly vallásnár, délután Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László segédlelkész, délután Makay Lajos diakonissza-intézeti lelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Márton Sándor segédlelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 9 órakor német nyelvű istentiszteletet tart Karicsánszky Gusztáv táborig. espereslelkész. Délelőtt 10 órakor az istentiszteletet magyar nyelven Materny Lajos főesperes végzi. Utána gyermekistentisztelet.

— Amerika berlini nagykövete hazalátogat. Kopnhágából jelentik: Gerard berlini amerikai nagykövet ma délben feleségével a Frederick VIII. hajóra szállott, hogy Amerikába utazzék. Az itteni amerikai követ kísérte a hajóig.

— Hajdumegyei törvényhatósági bizottsági tagválasztás. A vármegyei törvényhatósági bizottság választott tagjai egy részének mandátuma ez év végén lejár. E mandátumokra azonban nem ejtik meg a választásokat, csupán arra az öt helyre, amely halálozás folytán üresedett meg. A többi mandátumok meghosszabbítást nyernek. A vármegye igazoló választmánya október hó 13-án tart ülést a jövő évi virilisek névjegyzékének összeállítására érdekeiben.

— Signum laudis. A király megparancsolta, hogy Herzfeld Győző 16. huszárezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicső elismerés újlag tudtul adassék.

— Új postabélyegek. Az október hó 1-én életbelépő postadíj-emelés következtében többfajta levélbélyeg fölöslegessé válik, viszont egészen új bélyegtipusok lesznek majd szükségessé. A hivatalos lap mai száma közli, hogy ez év végén kiveszik a forgalomból az 1, 12, 16, 30, 35, 50, 60 filléres és az 5 koronás bélyegeket s az összes zárt és nyílt levelezőlapokat, valamint a hadisegély-bélyegeket. A 15, 70 és 80 filléres új bélyegeket és az új levelezőlapokat papírhiány miatt csak fokozatosan fogják kibocsátani. Az új bélyegek ugyanakkorak lesznek, mint a mostaniak.

— Liszt a menekülteknek. A belügyminiszter ma táviratilag értesítette Pákozdy Sándor alispánt, hogy 5 vagon lisztet utalványozott ki a Hadi Termény részvénytársaság útján a Hajdúvármegyében elhelyezett menekültek részére.

— A posta tolvaja. Ez év április hó 26-án Striss Lajos hajduszoboszlói postamester följelentést tett Nagy Eszter cselédje ellen, hogy ez a postacsomagot és leveleket felbontja és azokat megdézsmálja. A megeített nyomozás során megállapítást nyert, hogy Nagy Eszter, amikor takarítás közben a postahivatal helyiségében egyedül volt, a csomagokat rendszeresen felbontogatta és azokból többkevesebb értékes tárgyakat ellopott. Az ellopott dolgokat az anyjához, Nagy Ferencnéhez és Vig Gergelynéhez vitte, akik a lopott tárgyakból több ízben fogadtak el egyes darabokat. Ez ügyben ma volt a tárgyalás a debreceni kir. törvényszék előtt, amely Nagy Esztert 1 évi börtönre, Nagy Ferencné 3 havi, Vig Gergelyné 3 heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Menekülteket keresnek. Ambrus Tamás, aki jelenleg katoná és címe Train Division No. 12. Ersatzdepot Kolozsvár, keresi feleségét, Ambrus Tamásné Dezső Viktóriát, István, József és Trézsi gyermekeit és anyósát, Bartus Annát és ennek családját, akik a csikmegyei Gyergyószárhegyről menekültek. Kéri őket, jelentkezzenek és irjanak neki.

— **Ajándék a muzeumnak.** A városi muzeum néprajzi osztályának keramikai gyűjteménye özv. Reichmann Ármimé urnó nagylelkű, egyszerű, áldozatkészségéből nagyobb számú, népies szép darabokból álló adományával gazdagodott e héten. Néhai Polatsk Ferenc, az adományozó urnó fivére évek hosszú során keresztül szakértő gyűjtő szenvedélyével hozta össze és mentette meg az elkallódástól e tárgyakat, amelyek ime most továbbra is együtt maradnak.

— **Öngyilkos leány.** Nyiradonyi tudósítónk táviratozza: Szabó Eszter 23 éves leány a cserai erdőben dohányzsinéggel egy fára fölakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

— **Az erdélyi menekültek támogatása.** Folyósítások az erdélyi pénzügyi betéti könyvekre. A következő sorok közlésére kértünk föl: Tudomására hozzuk az Erdélyből Debrecenbe és Hajdumegyébe menekülteknek, hogy a hadműveletek folytán székhelyeiket elhagyni kényszerült s a Pénzügyi Központ tagjai sorába tartozó erdélyi pénzügyi betéti könyvekre a fizetéseket teljesítünk. Felkérjük tehát a Debrecenben vagy Hajdumegyében tartózkodó mindazon erdélyi menekülteket, akiknek ily betéti könyvek vannak birtokukban, hogy amennyiben betéti könyveikre előleget óhajtanak igénybe venni, a délelőtt 9—1-ig tartó pénztári órák alatt forduljanak bizalommal hozzánk, Debrecen, 1916. szeptember 29. Debreceni Első Takarékpénztár.

— **Zsákmánnyal együtt elcsipett tolvaj.** A debreceni rendőrség ma letartóztatta Horváth Antal 18 éves tolvajt, aki ma délelőtt beosont Radákovich Géza gyógyszerész Mester-utcai lakásába s onnan egy 3000 korona értékű briliáns függőt és két darab 100—100 koronára értékű gyűrűt a hálószoba egyik szekrényének fiókjából ellopott. Amikor azonban el akart osonni, észrevették, lefűlelték s átadták a rendőrségnek, ahol megtalálták nála az ellopott ékszereket. Hortobágyi Ernő dr. rendőrkapitány előtt beismerte, hogy lopást követett el már régebben Fejér Ferenc dr. és Rácz Imre kárára is, valamint Hajduböszörményben, sőt egy ízben már el is ítéltek lopásért. Bismerte azt is, hogy Rostás Pankától, akinél lakik, 20 koronát lopott. A rendőrség letartóztatta a fiatal tolvajt.

— **Gyermeknap Debrecenben.** A Debreceni Patronázs Egyesület gyermeknap rendező bizottsága Kesserű Lajos dr. kir. törvényszéki elnök, az egyesület elnökének jelenlétében e hó 25-én tartott értekezletéből kifolyólag elhatározta, hogy az Országos Gyermekvédő Liga gyermeknapját október hó 22-én, vásár vasárnapján fogja megtartani. A gyermeknap rendező bizottsága elnökéül Sass Béláné urnót kérte fel, míg titkára Fodor Emil, az egyesület titkára lesz. A bizottság elhatározta, hogy a gyermeknapot a vásár területén, az ahhoz vezető utcákon, a szokott módon utcai gyűjtés útján fogja rendezni, a befolyó jövedelmet pedig egyrészt a hadiárvaik, főleg azonban az erdélyi menekültek gyermekeinek javára és azoknak felruházására fogja fordítani. A Széchenyi-, Hatvan- és Nyugoti-utcák különböző részein 13 s a Baronyásártéren 2 urnát állítanak föl. Örömmel vették tudomásul Sass Béláné urnó rendező bizottsági elnök értesítését, hogy az urnák vezetésére és őrzésére máris a város legelőkelőbb urasszonyai készséggel vállalkoztak.

— **Értesítjük az erdélyi menekülteket,** hogy betéti könyveik lekötése mellett a Pénzügyi Központ határozmányai értelmében részükre kölcsönt folyósítunk. Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság, Ferenc József-ut 59. szám.

— **Erdélyi menekültek figyelmébe!** Értesítjük a közönséget, hogy a Pénzügyi Központ tagjainak sorába tartozó és székhelyeket elhagyni kényszerült erdélyi pénzügyi betéti könyv letétbe helyezése ellen jutalék- és költségmentesen előleget folyósítunk. Alföldi Takarékpénztár Debrecenben, mint a Pénzügyi Központ alapító tagja.

— **Lakások bejelentése.** A városi katonai ügyosztály fölhívja mindazokat, akiknek kiadó butorozott szobájuk van, esetleg konyhával, hogy ezen körülményt a katonai és illetégségi ügyosztálynál (félelemlet 14. számú szoba) bejelenteni sziveskedjenek.

— **Menekült gyermekek felruházása.** A debreceni Stefánia-Szövetség a Debreceni Patronázs Egyesülettel karöltve céljával tüzte ki az erdélyi menekült gyermekek felruházását is, akik még mindig százával érkeznek és teljesen ruházatlanul, lábbeli nélkül vannak. A két egyesület kéri, hogy akinek van otthon gyermekeitől visszamaradt apró ruháscskája, cipője, adja oda azokat a szegény gyermekeknek, küldje ki a vasúti állomásra, ahol azokat a Debreceni Stefánia-Szövetség állandóan ottlevő megbízottai átveszik és a menekült gyermekeiket azokból felöltöztetik. — Varga Pál főjegyzői ellenőr utján a Debreceni Stefánia-Szövetséghez az erdélyi menekült gyermekek felruházása céljából özv. Csóka Józsefnak 20 kor. és özv. Szathmáry Sándornak 10 kor. adományát köszönettel nyugtatom. Fodor Emil szöveg. titkár.

— **Reáliskola, gimnáziumi, tanítóképző intézeti tankönyvek** a legújabb kiadásokban kaphatók Antalfynál, Szent Anna-utca 13.

— **Tolvaj cseléd.** Kis Ágnes cselédleány napokkal előbb elszökött szolgálatadójától, Sarkadi Ferentől. Ugyanakkor több értékes ruhadarabot is ellopott s azóta a városban kóborolt. Amikor elfogyott a pénze, elment a Sziv-utcai postamesterhez és attól a volt gazdája nevében 10 koronát kért kölcsön. Ma azután a rendőrség elfogta a szélhámoskodó tolvaj cselédet, akit letartóztattak. A leány Hortobágyi Ernő dr. rendőrkapitány előtt mindent bevallott.

ELADÓ!

Püspökladányban 50 kat. hold első osztályu **lelete-föld tanyabirtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson 12—20 holdas birtokot.

Eladó Debrecenben a Bocskaitér 9. sz. alatti 200 öles udvar, van rajta korlátlan italmérségi jog is. Értekezhetni: a kiadóhivatalban.

18936/1916.

Hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, miszerint a város házipénztára és az általa kezelt alapok és alapítványok 1916. évi zárszámadásai elkészültek és azok az 1886. XXI. t. c. 17. §-a értelmében a város székházánál, a főszámvevő hivatalos helyiségében (I. em. 9. sz.) **1916. szeptember hó 28-tól** kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettek.

Erről azzal értesíti a város adózó közönségét, miszerint a zárszámadásokat a jelzett helyen a hivatalos órák alatt (d. e. 8—12 és d. u. 3—5-ig) megtekinthetik, azokra észrevételeket tehetnek és észrevételeiket a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a városi Tanácsnál beadhatják.

Debrecen, 1916. szeptember 28.

A városi Tanács.

MEGHIVÁS.

Az Ingatlanértékesítő Részvénytársaság az 1916. évi szeptember hó 16. napjáról elhalasztott

V. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1916. évi november hó 30-án d. e. 11 órakor tartja meg a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank tanácstermében (Szent Anna-utca 13. sz.), melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1914/15. üzletévről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Egy lelépő igazgatósági és négy lelépő felügyelő-bizottsági tag helyének választás utján való betöltése.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak díjazása iránti határozat.
7. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

JEGYZET: A közgyűlés az alapszabályok 18. §-a értelmében a megjelentek, valamint az általuk képviselt részvényesek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri belkeltatása tíz szóig minden 111ér. Minden további szó 6 111ér. A délután egy óra után feladott hirdetések díja szavanként azole 111ér.

Aranyat-üzőt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogadulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Stielner Mihály, Csokonai-u. 32.

Harmathynál az összes fiu- és leányiskolákra kaphatók használt tankönyvek.

Zálogadulát, törött aranyat, üzőt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

Deutsches Fräulein wird zu Kindern aufgenommen. Arthur Csillag, Arany János-u. 17.

Tanuló jó családból, fizetéssel felvétetik. Harmathy könyvüzlet, Fűvészkert 14.

Elveszett egy fehér-fekete tarka buldog. Becsületos megtaláló kéri pénztalálom ellenében Bethlen-u. 19. átadni.

Falittkör, nagy berámázott, olcsón eladó. Bika-bérlház II. em. 2. szám alatt.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntarthassa. Kékes-utca 37. Nyiriné.

Szénvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 48. szám alatt.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: esetleg hasznabérbe kiadó Hajdusoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben 190 kat. hold földbirtok tanyával, Halápon 12 hold kaszáló. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Tanulóleány felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Ferenc József-ut 49., II. udvar.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Csapó-utca 23. szám alatt lévő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt lévő ház, Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Kapcsolódulak

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőseink sírhalmára vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedt, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkezdők

óriási raktára!

Vaságyakat, sodrony-ágybetéteket

és mindennemű

kórházi és intézeti vasbutorcikkeket

állandóan gyárt a

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.